

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ
 لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۗ وَأُولَئِكَ
 هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ
 اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٥٢﴾ وَاقْسَمُوا بِاللَّهِ
 جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَعِنَ أَمْرُهُمْ لِيَخْرُجُنَّ قُلُوبَهُمْ لَاتُحْسِنُوا
 طَاعَةَ مَعْرُوفَةٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾ قُلْ
 أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ
 مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ ۗ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا ۗ وَ
 مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي
 الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ
 دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ
 أَمْنًا ۗ يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا ۗ وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ
 ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾ وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ
 وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾

درس سیزدهم

در انتظار ظهور

بر آ ای آفتاب صبح امید   که در دام شب هجران اسیرم

۱ (عقیده به «موعود» و «منجی» در اسلام و به خصوص در تشیع، اعتقادی عمیق و استوار است. این عقیده در میان ارادتمندان به اهل بیت علیهم السلام چنان ریشه دارد که آثار و جلوه‌های آن در زندگی روزانه‌شان مشاهده می‌شود) در این درس، می‌خواهیم دو مسئله را بررسی کنیم و به آنها پاسخ دهیم:

آیا اعتقاد به «موعود» و «منجی» فقط اختصاص به ما مسلمانان دارد؟
مسئولیت ما تا زمان ظهور آن حضرت چیست؟

۲. امروزه در صحنه ی جهانی، جبهه ی حق و باطل کدامند؟

۳. چرا خداپرستان معتقدند که جامعه بشری بالاخره به سمت کمال خواهد رفت؟

آینده تاریخ

زندگی انسان‌ها همواره صحنه مبارزه حق و باطل بوده و هست (در جبهه حق، خداپرستانی حضور دارند که در راه عدالت و دفاع از حقوق محرومان و مستضعفان تلاش کرده‌اند و صفحات تاریخ را زیبایی و شکوه بخشیده‌اند. در جبهه باطل، خودخواهان و خودپرستانی بوده‌اند که شرک و ستمگری پیشه ساخته و برای رسیدن به امیال خود، از انسان‌ها بهره‌کشی کرده‌اند و فساد و بی‌بندوباری را رواج داده‌اند) ۲

امروزه نیز در صحنه جهانی، دو جبهه حق و باطل حضور دارند و مستکبران بر محرومان و مستضعفان ستم می‌کنند و حق‌طلبان نیز به مبارزه با آنان می‌پردازند.

اکنون جای طرح این سؤال است که :

سرانجام این مبارزه چه خواهد شد؟ آیا روزی ستمگران قدرت خود را از دست خواهند داد؟

۳ (خداپرستان معتقدند که چون خداوند حکیم، جهان را اداره می‌کند، جامعه بشری بالاخره به سمت کمال خواهد رفت و حق و عدل بر باطل و ظلم، پیروز خواهد شد و اداره جهان به دست حق‌طلبان خواهد افتاد) ۳

وعدۀ های خدا به مومنان صالح: ۱. جانشینی آنان در زمین ۲. استقرار دین حق (اسلام)

۳. تبدیل ترسشان به امنیت ۴. عبادت خداوند و از بین رفتن شرک

تدبر در قرآن

قرآن کریم، در برخی از آیات، درباره آینده زندگی انسان‌ها در زمین سخن گفته و وعده‌هایی داده است. برخی از این آیات را در اینجا ذکر می‌کنیم تا با آینده جهان از دیدگاه قرآن آشنا شویم:

— وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَ لِيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَ لِيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا ...

خداوند به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، وعده داده است که حتماً آنان را در زمین جانشین [خود] قرار دهد، همان‌طور که قبل از آنان کسانی را جانشین [خود] قرار داد، و آن دینی را که برای آنان پسندیده است، به سودشان مستقر سازد و بیم و ترسشان را به امنیت مبدل کند تا مرا بپرستند و به من شرک نورزند.

— وَ نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ۲

ما می‌خواهیم بر مستضعفان زمین، منت نهیم و آنان را پیشوایان [مردم] قرار دهیم و آنان را

وارثان [زمین] کنیم. خواست و اراده خداوند: منت نهادن بر مستضعفان: پیشوایان و وارثان زمین قرار دادن آنان

۱- سوره نور، آیه ۵۵.

۲- سوره قصص، آیه ۵.

کتاب حضرت موسی (ع)

کتاب حضرت داود (ع)

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ لِذِكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ^۱

به راستی در زبور، پس از ذکر (تورات) نوشته ایم که زمین را بندگان شایسته من به ارث می برند.

در این آیات بیندیشید و بگویید چه آینده ای برای هر یک از موارد زیر بیان شده است؟

۱- مؤمنین صالح جانشینان خداوند بر روی زمین خواهند بود.

۲- مستضعفین پیشوایان مردم و وارثان زمین خواهند بود.

۳- بندگان شایسته ی من زمین را به ارث می برند.

۴- دین حق در زمین مستقر می شود.

موعود و منجی در ادیان

۴ (پیامبران الهی، برای تحقق این وعده الهی (پیروزی حق بر باطل در آینده تاریخ) از یک طرح الهی سخن گفته اند. آنان اعلام کرده اند که گرچه مستکبران نمی خواهند، اما روزی جامعه بشری آماده پذیرش حق خواهد شد و یک رهبر و ولی تعیین شده از جانب خداوند ظهور می کند و حکومتی عادلانه

در جهان تشکیل می دهد) ۴
عقیده ی موعود
این عقیده اصلی همه پیامبران الهی است، اما تعلیمات هر پیامبری، جز پیامبر خاتم، دستخوش

دگرگونی شد؛ یکی از این دگرگونی ها، مربوط به (چگونگی ظهور و تشکیل حکومت جهانی بود) ۵
با وجود این، ۶ (همه در اصل الهی بودن پایان تاریخ و ظهور ولی خدا برای برقراری حکومت جهانی اتفاق نظر دارند) ۶

از این رو ۷ عقاید منجی در بین پیروان پیامبران؛ فرصت ارزشمندی است برای همکاری میان آنها و تلاش برای تحقق آرمان های بزرگ همه پیامبران الهی، مانند خداپرستی، عدالت، اخلاق و نفی حاکمیت کفر و ستم بر جهان. این همکاری سبب نزدیکی و همدلی حق طلبان و مانع توطئه های ستمگران می شود.

بیشتر بدانیم

— یهودیان معتقدند که هنوز «مسیح» و منجی نیامده است، روزی مسیح خواهد آمد و دین حضرت موسی (علیه السلام) را در جهان گسترش خواهد داد و عدالت را برقرار خواهد کرد.
— مسیحیان بر این باورند که حضرت عیسی (علیه السلام) همان منجی و موعود آخرالزمان است. آنان معتقدند که حضرت عیسی (علیه السلام) در شبی که مأموران به مخفیگاهش حمله کردند، دستگیر شد؛ روز

۱- سوره انبیاء، آیه ۱۰۵.

۴. پیامبران الهی تحقق وعده الهی پیروزی حق بر باطل در آینده را چگونه ممکن می دانند؟

۵. ادیان الهی در مورد تحقق وعده الهی پیروزی حق بر باطل و ظهور موعود در چه چیزی اختلاف نظر دارند؟

۶. ادیان الهی در مورد تحقق وعده الهی پیروزی حق بر باطل و ظهور موعود در چه چیزی اتفاق نظر دارند؟

۷. عقیده مسلمانان در رابطه با پیروزی حق بر باطل و ظهور موعود را توضیح دهید؟

۸. عقیده اهل سنت در رابطه با موعود و منجی انسان ها را بنویسید؟

۹. عقیده شیعیان در رابطه با موعود و منجی انسان ها را بنویسید؟

بعد، او را به صلیب کشیدند و کشتند و سه روز پس از مرگ، از صلیب پایین آوردند و دفن کردند. اما ایشان زنده شد و از قبر به آسمان رفت. او دوباره ظهور می کند و انسان ها را نجات می دهد.^۱ — در آیین زرتشتی، اعتقاد به سُوشیانت که به معنای منجی و رهاننده است، اعتقاد رایجی است و در متون زرتشتی به ظهور این موعود بشارت داده شده است.^۲

موعود در اسلام

۷) ما مسلمانان نیز مانند پیروان سایر ادیان الهی عقیده داریم که در آخرالزمان منجی انسان ها، ظهور خواهد کرد و جهان را به نهایت عدل خواهد رساند. این منجی، امام مهدی علیه السلام است که از نسل پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می باشد.^۷

۸) در کتاب های حدیثی اهل سنت تأکید شده که امام «مهدی» از نسل پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و حضرت فاطمه علیها السلام است، البته آنان معتقدند که امام مهدی علیه السلام هنوز به دنیا نیامده است.^۸ ما شیعیان معتقدیم که بنابر سخنان صریح پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه اطهار علیهم السلام، موعود و منجی انسان ها، دوازدهمین امام و فرزند امام حسن عسکری علیه السلام است و با توجه خاص خداوند به حیات خود ادامه می دهد، تا اینکه به اذن خداوند ظهور می کند و حکومت جهانی اسلام را تشکیل می دهد.^۹ البته مشخص بودن پدر و مادر امام زمان علیه السلام، این فایده را دارد که اگر ماجراجویان فریبکاری بخواهند خود را مهدی موعود معرفی کنند، به زودی شناخته می شوند و مردم هوشیار، فریب آنها را نمی خورند.^{۱۰} اعتقاد به زنده بودن آن حضرت و حضور ایشان در جامعه دارای فواید زیر است:

۱۱) اول اینکه، پیروان آن حضرت، از یک سو، امام خود را حاضر و ناظر بر خود می یابند و می دانند که ایشان از حال مسلمانان آگاه اند و از فداکاری ها و مجاهدت مؤمنان اطلاع دارند و از سوی دیگر، آنان می توانند خواسته های خود را با امام خود همانند دوستی صمیمی در میان بگذارند و برای به دست آوردن رضایت ایشان، تلاش کنند.

دوم اینکه، جامعه به صورت های گوناگون از هدایت های امام و از ولایت معنوی ایشان برخوردار می گردد.^{۱۱}

۱- قرآن کریم، کشتن و به صلیب کشیده شدن حضرت عیسی علیه السلام را به صراحت رد می کند و می فرماید که «آنان در این مسئله دچار اشتباه شدند» سوره نساء، آیه ۱۵۷.

۲- «سوشیانت» یا «سیر اندیشه ایرانیان درباره موعود آخرالزمان» از علی اصغر مصطفوی.

۳- تاریخ بخاری، محمد بخاری، ج ۳، ص ۳۴۳، مهدی، سیدصدرالدین صدر، ج ۴، ص ۱۰۷ و المستدرک، حاکم نیشابوری، ج ۴، ص ۵۵۷.

۱۰. مشخص بودن پدر و مادر امام زمان (ع) چه فایده ای دارد؟

۱۱. اعتقاد به زنده بودن حضرت مهدی و حضور ایشان در جامعه چه فوایدی دارد؟

۱۲. مسئولیت های منتظران در عصر غیبت کدامند هر کدام را توضیح دهید؟

۱۳. افزایش معرفت به امام عصر (ع) چه چیزی را به دنبال دارد؟ پاسخ: محبت انسان به امام مهدی زیاد می شود.

۱۴. ضرورت تقویت معرفت و محبت به امام مهدی (ع) در عصر غیبت به چه جهت (دلیل) است؟

مسئولیت های منتظران

اکنون لازم است بینیم در دوره غیبت امام عصر علیه السلام، چه مسئولیت هایی بر عهده منتظران ظهور هست.

در اینجا به مهم ترین این مسئولیت ها اشاره می کنیم.

۱۲ (۱) - **تقویت معرفت و محبت به امام:** فرزندان

به پدر و مادر خود محبت بیشتری دارند که به دلسوزی و مهربانی آنان بیشتر آگاه شده اند. پیامبر و امام از پدر و مادر نیز برای مؤمنان مهربان ترند و آنان که چنین معرفتی را به دست آورده اند، محبت بیشتری به پیامبر و امام دارند) ۱۲

افزایش معرفت به امام عصر علیه السلام و تقویت محبتی

که به دنبال آن می آید، وظیفه هر مسلمانی است. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در سخنانی ضمن معرفی همه امامان،

درباره امام عصر علیه السلام می فرماید: **بیانگر تقویت معرفت و محبت به امام از مسئولیت های منتظران**

«هر کس که دوست دارد خدا را در حال ایمان کامل و مسلمانی مورد رضایت او ملاقات کند، ولایت

و محبت امام عصر علیه السلام را بپذیرد»^۱.

۱۴ (ضرورت تقویت معرفت و محبت بدان جهت است که عصر غیبت، عصر تردیدهاست. در این دوره،

فتنه های گوناگون و اندیشه های رنگارنگ پیدا می شوند و بی ایمانی را تبلیغ می کنند. مؤمن حقیقی، با

افزایش معرفت خود، تردیدها را کنار می زند و با یقین، برای فردای روشن آماده می شود) ۱۴ **پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله**

به امام علی علیه السلام فرمود:

بیانگر تقویت معرفت و محبت به امام از مسئولیت های منتظران

«بزرگ ترین مردمان در ایمان و یقین، کسانی اند که در روزگاران آینده زندگی می کنند، آنان پیامبرشان

را ندیده اند، امام آنها در غیبت است و فقط به سبب خواندن قرآن کریم و احادیث معصومین علیهم السلام

[و تفکر در آنها] ایمان می آورند»^۲.

۱۶ (شناخت جایگاه امام در پیشگاه الهی، آشنایی با شیوه حکومت داری ایشان به هنگام ظهور، آشنایی با

ویژگی های ایشان در سخنان معصومین علیهم السلام از عوامل مؤثر در شناخت و محبت به امام زمان علیه السلام و از بین

رفتن تردیدها است) ۱۶

۱- بحار الانوار، مجلسی، ج ۳۶، ص ۲۹۶.

۲- همان، ج ۵۲، ص ۱۲۵.

۱۵. طبق سخن پیامبر شرط ملاقات با خدا با ایمان کامل و رضایت او از ما چه چیزی است؟ پاسخ: پذیرفتن

۱۶۰

ولایت و محبت امام عصر (ع)

۱۶. عوامل مؤثر در معرفت و محبت به امام زمان (ع) و از بین بردن تردیدها کدامند؟

۱۷. سه مورد از دستورات حضرت مهدی که پیروان آن به دنبال انجام آن هستند کدامند؟

۱۸. یک مورد از علائم پیروی از امام زمان (ع) را بنویسید؟

۱۹. امام علی (ع) شروط بیعت امام زمان با افرادی که خواهان بیعت با او هستند را چگونه معرفی می کند؟

تفکر در حدیث

با توجه به توضیحات قبل، و با تفکر در این حدیث بگویید ما چگونه می توانیم امام زمان خود را

شناسیم؟

پيامبر اکرم ﷺ :

بیانگر تقویت معرفت و محبت به امام از مسئولیت های منتظران

بیانگر ضرورت وجود امام پس از پیامبر (ص)

هر کس بمیرد و امام زمان خود را نشناسد،

به مرگ جاهلیت مرده است.

مَنْ مَاتَ وَ لَمْ يَعْرِفِ إِمَامَ زَمَانِهِ
مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً^۱.

۱. مطالعه تاریخ زندگانی و سرگذشت و سیره امام (خصوصیات در باب فضایل و خصوصیات آن) ۲. مطالعه و تفکر

در سخنان ایشان ۳. شناخت خدا (با شناخت خداوند و صفات او می توان انسان های کامل را نیز شناخت)

۱۲ (۲) پیروی از فرمان های امام عصر علیه السلام : منتظر حقیقی تلاش می کند که در عصر غیبت، پیرو

امام خود باشد و از ایشان تبعیت کند) رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرماید: **اشاره به پیروی از فرمان های امام عصر (ع) از مسئولیت**

های منتظران

«خوشا به حال کسی که به حضور «قائم» برسد، در حالی که پیش از قیام او نیز پیرو او باشد»^۲.

۱۷ (مراجعه به عالمان دین، عمل به احکام فردی و اجتماعی دین و مقابله با طاغوت) از جمله دستورات

امام زمان علیه السلام است که پیروان آن حضرت به دنبال انجام آن هستند. به عنوان نمونه،^{۱۸} (تشکیل حکومت

اسلامی در عصر غیبت و برکنار کردن حاکمان ستمگر یکی از علائم پیروی از امام عصر علیه السلام است) ^{۱۸}

۱۲ (۳) آماده کردن خود و جامعه برای ظهور : منتظر، عصر غیبت را عصر آماده باش برای یاری

امام می داند و خود را سربازی برای یاری آن حضرت به حساب می آورد. او هر لحظه منتظر است ندای

امام در جهان طنین انداز شود و مردم را برای پیوستن به حق فراخواند) ^{۱۲}

امام صادق علیه السلام در توصیف یاران امام زمان علیه السلام می فرماید :

«یاران مهدی علیه السلام مردمانی مقاوم، سرشار از یقین به خدا و استوارتر از صخره ها هستند؛ اگر به

کوه ها روی آورند، آنها را متلاشی می کنند»^۴

بیانگر آماده کردن خود و جامعه برای ظهور از مسئولیت های منتظران

امام علی علیه السلام درباره کسانی که با امام زمان علیه السلام بیعت می کنند، می فرماید :

۱۹ «امام با این شرط با آنها بیعت می کند که در امانت خیانت نکنند، پاک دامن باشند، اهل دشنام و

کلمات زشت نباشند، به ظلم و ستم خون ریزی نکنند، به خانه ای هجوم نبرند، کسی را به ناحق آزار

دهند، ساده زیست باشند و بر مرکب های گران قیمت سوار نشوند، لباس های فاخر نپوشند، به حقوق

مردم تجاوز نکنند، به یتیمان ستم نکنند، دنبال شهوت رانی نباشند، شراب ننوشند، به پیمان خود عمل

کنند، ثروت و مال را احتکار نکنند... و در راه خدا به شایستگی جهاد نمایند»^{۱۹}

۲- «قائم» یکی از لقب های امام زمان علیه السلام و به معنای قیام کننده است.

۲۰. چه کسانی می توانند در هنگام ظهور حضرت مهدی (ع) ویژگی های مورد نظر ایشان را داشته باشند؟

۲۱. کسانی که در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر کنند در روز ظهور عملکردشان چگونه خواهد بود؟

فیلم (۱): چگونه زمینه ساز ظهور باشیم؟

اما چه کسانی می توانند در هنگام ظهور این ویژگی ها را داشته باشند؟

۲۰ (کسانی که قبل از ظهور آن امام، در صحنه فعالیت های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل، در جبهه حق، حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی هایی همچون شجاعت، عزت نفس و پاک دامنی را در خود پرورانده باشند).^{۲۰}

۲۱ (کسانی که در عصر غیبت تنها با گریه و دعا سر کنند و در صحنه نبرد حق طلبان علیه مستکبران حضور نداشته باشند، در روز ظهور، به علت عدم آمادگی، مانند قوم موسی علیه السلام به امام مهدی علیه السلام خواهند گفت: «تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما اینجا می نشینیم».)^{۲۱}

۲۲ (در حقیقت، انتظار، یک عمل است، یک قیام است. منتظر، تسلیم وضع موجود نمی شود؛ به امید

آینده ای روشن تلاش می کند؛ از یأس و ناامیدی سخن نمی گوید. منتظر، به همان اندازه که به آینده امید دارد و مشتاق امام زمان است، از گذشته نیز درس می آموزد و عاشق سیدالشهدا است و به حماسه بزرگش عشق می ورزد.) همان طور که برخی جامعه شناسان گفته اند، پویایی جامعه شیعه در طول تاریخ، به دو عامل وابسته بوده است:

۲۳ (۱- گذشته سرخ؛ یعنی اعتقاد به عاشورا، آمادگی برای شهادت و ایثار.

۲- آینده سبز؛ یعنی انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان، زیر پرچم

امام عصر علیه السلام.)^{۲۳}

یاران امام، پیشتر از تحول جهانی و سازندگان تمدن اسلامی اند. هسته مرکزی این یاران ۳۱۳ نفر،

به تعداد یاران پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در جنگ بدر هستند که بنا به فرموده امام باقر علیه السلام تعدادی از آنان از

زنان اند.^۲ همچنین در احادیث آمده است که بیشتر یاران امام را جوانان تشکیل می دهند.^۳ بکوشیم که

با ایجاد آمادگی در خود از یاران نزدیک امام عصر علیه السلام باشیم.

فیلم (۲): ویژگی یاران امام زمان علیه السلام

۱- اشاره به آیه ۲۴ سوره مائده.

۲- بحار الانوار، مجلسی، ج ۵۳، ص ۲۲۳.

۳- الغیبه، نعمانی، ص ۱۰۷.

۲۴. چرا در انتظار ظهور بودن، از برترین اعمال عصر غیبت است؟

۲۵. چه چیزی لازمه ی انتظار برای ظهور امام عصر (ع) است؟ پاسخ: دعا برای ظهور امام عصر (ع)

بیشتر بدانیم

رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره ویژگی های منتظران می فرماید:

درس دیگر اعتقاد به مهدویت و جشن های نیمه شعبان برای من و شما این است که هرچند اعتقاد به ظهور امام مهدی - ارواحنا فداه - یک آرمان والاست و در آن هیچ شکی نیست؛ اما نباید مسئله را فقط به جنبه آرمانی آن ختم کرد؛ یعنی به عنوان یک آرزو در دل یا حداکثر در زبان، یا به صورت جشن، نه؛ این آرمانی است که باید عمل به دنبال آن بیاید. انتظاری که از آن سخن گفته اند فقط نشستن و اشک ریختن نیست؛ انتظار به معنای این است که ما باید خود را برای سربازی امام زمان علیه السلام آماده کنیم. سربازی امام زمان علیه السلام کار آسانی نیست. سربازی منجی بزرگی که می خواهد با تمام مراکز قدرت و فساد بین المللی مبارزه کند، احتیاج به خودسازی، آگاهی و روشن بینی دارد. عده ای این اعتقاد را وسیله ای برای تخدیر خود، یا دیگران قرار می دهند؛ این غلط است. ما نباید فکر کنیم که چون امام زمان علیه السلام خواهد آمد و دنیا را پر از عدل و داد خواهد کرد، امروز وظیفه ای نداریم. نه، برعکس. ما امروز وظیفه داریم در آن جهت حرکت کنیم تا برای ظهور آن بزرگوار آماده شویم.^۱

۱۲ (۴- دعا برای ظهور امام: در انتظار ظهور بودن، خود از برترین اعمال عصر غیبت است^{۲۴}) زیرا فرج

و گشایش واقعی برای دینداران با ظهور آن حضرت حاصل می شود^{۲۴} امیر مؤمنان علیه السلام می فرماید:

«منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مأیوس نشوید و بدانید که محبوب ترین کارها نزد خداوند،

انتظار فرج است.»^۲

بیانگر دعا برای ظهور امام از مسئولیت های منتظران

لازمه این انتظار، دعا برای ظهور امام عصر علیه السلام است. بر این اساس، خواست خود را این گونه به درگاه خداوند عرضه می داریم:

«خدایا! از تو آن دولت با کرامتی را طلب می کنیم که با آن، اسلام و اهلش را عزیز می گردانی و نفاق و اهلش را خوار می سازی، ما را در آن دولت از دعوت کنندگان به طاعت خود و رهبران به سوی راهت قرار ده و کرامت دنیا و آخرت را از برکت آن بر ما ارزانی دار.»^۳

بیانگر دعا برای ظهور امام از مسئولیت های منتظران

۱- بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار اقشار مختلف مردم به مناسبت نیمه شعبان در مصالای تهران، ۱۳۸۱/۷/۳۰.

۲- الخصال، صدوق، ج ۲، ص ۶۱۶، تحف العقول، ابن شعبه حرانی، ص ۱۰۴.

۳- بخشی از دعای افتتاح که معمولاً در شب های مبارک رمضان خوانده می شود.

۲۶. امام عصر (ع) در چه زمانی و در چه شرایطی ظهور می کنند؟

۲۷. چه زمانی همه اهداف انبیای الهی تحقق پیدا می یابد؟ پاسخ: با تشکیل حکومت جهانی امام مهدی (ع)

۲۸. اهدافی که در جامعه حضرت مهدی (ع) با تشکیل حکومت جهانی محقق می شوند کدامند؟ توضیح دهید؟

نگاهی به جامعه مهدوی

۲۶ (امام عصر علیه السلام زمانی ظهور می کند که مردم جهان از همه مکتب‌های غیر الهی و مدعیان برقراری عدالت در جهان ناامید شده‌اند و با تبلیغی که منتظران واقعی کرده‌اند، دل‌های مردم به سوی آن منجی الهی جلب شده است) بیشتر مردم همین که ندای امام و طرفداران ایشان را می‌شنوند، با شوق به سوی آن حضرت می‌شتابند. اما مستکبران و ظالمان در مقابل امام می‌ایستند که در نهایت شکست می‌خورند و حکومت جهانی امام تشکیل می‌شود. حکومتی که امام عصر علیه السلام تشکیل می‌دهد و جامعه‌ای که می‌سازد، همان حکومت و جامعه‌ای است که آرمان پیامبران الهی بوده و در طول تاریخ برای تحقق آن مبارزه کرده‌اند و بسیاری از انبیا و اولیا و زنان و مردان آزاده جهان در راه آن، به شهادت رسیده‌اند. به عبارت دیگر، با تشکیل حکومت امام عصر علیه السلام همه اهداف انبیا تحقق می‌یابد. در میان این اهداف به چند مورد آن اشاره می‌کنیم:

بیانگر عدالت گستری از اهداف تشکیل حکومت امام عصر (ع)

۲۸ (۱- عدالت گستری: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: «با ظهور امام عصر علیه السلام خداوند زمین را از قسط و عدل پر خواهد کرد، بعد از اینکه از ظلم و جور پر شده باشد»^۱.)

در جامعه مهدوی، قطب مرفه و قطب فقیر، طبقه مستکبر و طبقه مستضعف وجود ندارد. امام باقر علیه السلام درباره وضعیت اقتصادی مردم پس از ظهور، می‌فرماید: «آن چنان میان مردم مساوات برقرار می‌کند که نیامندی پیدا نخواهد شد تا به او زکات داده شود»^۲.

در جامعه مهدوی خبری از فقر و بینوایی نیست. حس تعاون و یاری دادن به یکدیگر در همه جا دیده می‌شود. مردم به قدری نسبت به یکدیگر اطمینان دارند که اجازه برداشت از اموال شخصی خود را به دیگری می‌دهند. (۲۸)

۲۸ (۲- آبادانی: براساس وعده قرآن کریم که فرموده است:

«اگر اهالی شهرها ایمان آورده و تقوا پیشه کرده بودند، درهای برکات از آسمان و زمین را بر آنها می‌گشودیم»^۳.)

بیانگر آبادانی از اهداف تشکیل حکومت امام عصر (ع)

برکت و آبادانی همه سرزمین‌ها را فرا می‌گیرد. برای مثال، اگر کسی سرزمین‌های بین عراق و شام را که بسیاری از قسمت‌های آن در حال حاضر کویری است، ببیناید، همه را سرسبز و خرم خواهد دید. (۲۸)

۱- الغیبه، طوسی، ص ۴۹.

۲- حکومت جهانی حضرت مهدی علیه السلام، ناصر مکارم شیرازی، ص ۲۶۶.

۳- سوره اعراف، آیه ۹۶.

۴- الخصال، صدوق، ج ۲، ص ۶۲۶.

امام صادق علیه السلام می فرماید: «در آن هنگام زمین، ذخایر خود را آشکار می کند و برکات خود را ظاهر می سازد».^۱

۲۸ (۳- شکوفایی عقل و علم: این دوران زمان کامل شدن عقل های آدمیان است و با توجه و لطف ویژه ای که امام زمان علیه السلام به همه انسان ها می کند عقل آنان کامل می شود.^۲

مردم به کسب دانش و فهم اسرار هستی علاقه نشان می دهند و از رازهای هستی یکی پس از دیگری پرده برمی دارند. اگر دانشی که بشر از ابتدای خلقتش تا زمان ظهور به دست آورده، به اندازه دو حرف از بیست و هفت حرف باشد، در عصر مهدوی به تعداد سایر حروف بر دانش بشر افزوده می شود)^{۲۸۳}

۲۸ (۴- امنیت کامل: یکی از اهداف مبارزات گسترده انسان های آزاده، تلاش های مصلحان اجتماعی و مجاهدت مجاهدان و مبارزان راه حق، این بوده است که انسان ها با امنیت کامل در کنار هم زندگی کنند. امام عصر علیه السلام این آرزوی بشر را محقق می کند.

در آن دوران، اگر کسی از شرق یا غرب عالم، شب یا روز، زن یا مرد و به تنهایی به سمت دیگر حرکت کند، احساس ناامنی و ترس نمی کند^۴، از دزدی اموال و ثروت دیگران خبری نیست)^{۲۸}

۲۸ (۵- فراهم شدن زمینه رشد و کمال: از همه موارد فوق مهم تر اینکه، در جامعه مهدوی زمینه های رشد و تکامل همه افراد فراهم است. انسان ها بهتر می توانند خدا را بندگی کنند، فرزندان صالح به جامعه تقدیم نمایند و خیرخواه دیگران باشند. بدین ترتیب، انسان ها به هدفی که خدا در خلقت برای آنها تعیین کرده، بهتر و آسان تر می رسند)^{۲۸}

اندیشه و تحقیق

- ۱- از دیدگاه قرآن کریم، آینده تاریخ از آن چه کسانی است؟
- ۲- معتقد بودن به انتظار، چه تأثیرهایی بر شخصیت فرد منتظر دارد؟
- ۳- این جمله را تحلیل کنید: «منتظران مصلح، خود باید صالح باشند».

پاسخ سوال ۱: آینده ی تاریخ از آن بندگان صالح و حاکمیت مستضعفان همراه با پیروزی جبهه ی حق بر باطل می باشد
پاسخ سوال ۲: الف) انسان منتظر هدف و آرمان خود را می شناسد و یقین دارد که روزی این هدف در جهان تحقق می یابد از این رو همواره برای رسیدن جامعه به چنین هدفی تلاش می کند از این رو انسان منتظر فردی فعال و با نشاط است که امید به آینده ای زیبا دارد.

ب) فرد منتظر برای جلب رضایت حضرت مهدی (ع) تلاش می کند و سعی می کند صفات و ویژگی هایی پیدا کند که در زمره یاران حضرت قرار گیرد